

ปรัชญาเบื้องต้น

Introduction to Philosophy

วิทยาลัยสงฆ์นครพนม

พระมหาสุรเพชร วชิรญาโน (เมืองสุวรรณ)

LOVE OF WISDOM

SOCRATES

PLATO

ARISTOTLE

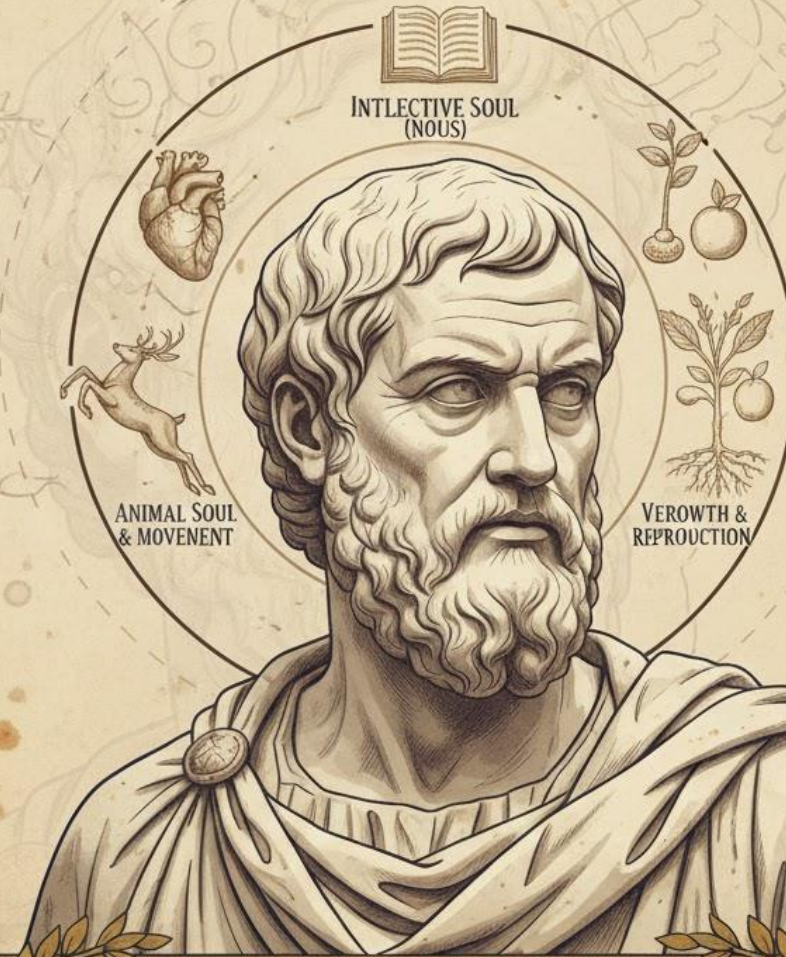

ΦΙΛΟΡΟΗΙΑ

PHILO = LOVE, SOPIA = WISDOM

THE HUMAN SOUL

— ACCORDING TO ARISTOTLE —
INTELECTIVE, ANIMAL, ARISTOTLE

HUMAN SOUL = INTELECTIVE + ANIMAL, VEGETATIVE

PHILOSOPHY BEGINS WITH WONDER

THE HUMAN URGE TO KNOW
ACCORDING TO ARISTOTLE

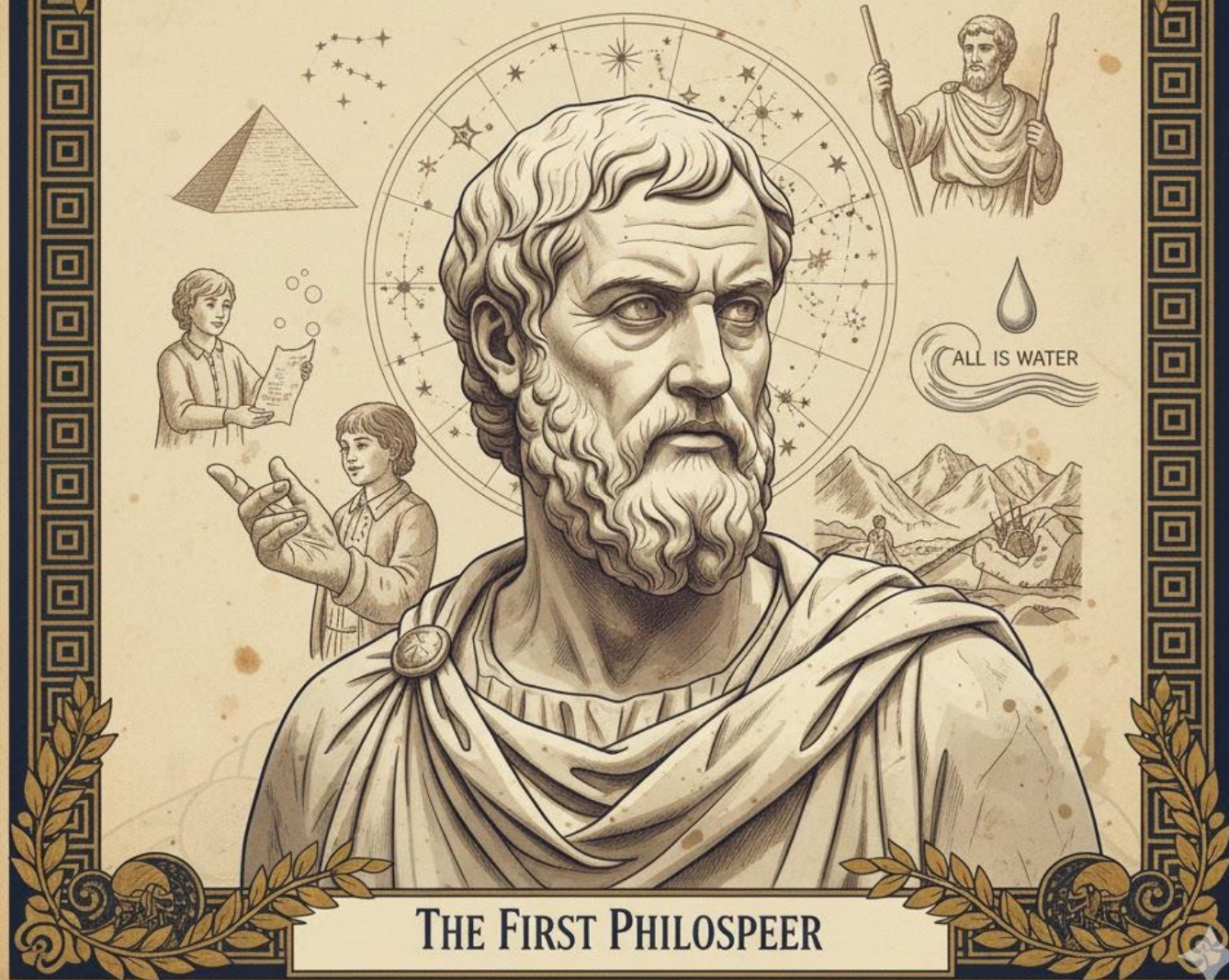

THE CURIOSITY THAT DRIVES KNOWLEDGE

FATHER OF PHILOSOPHY

THALES OF MILETUS

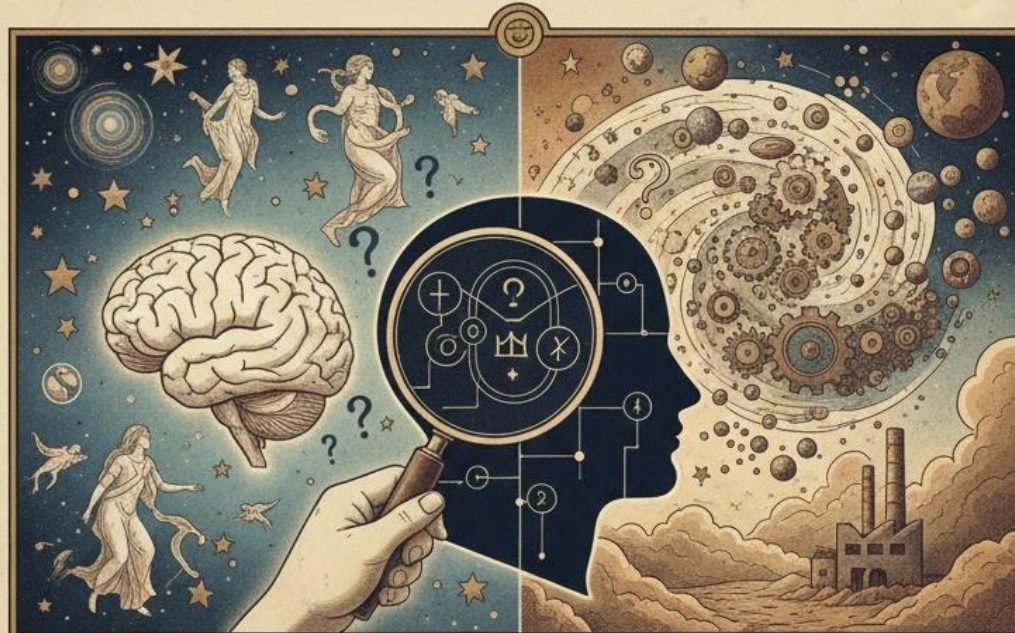
THE ORIGINATOR ON WESTERN THOUGHT

THE FIRST PHILOSPEER

PHILOSOPHY: THE ART OF REASON

SEEING THE UNSEEN,
THINKING SYSTEMATICALLY

REALITY = MIND
(PLATO, HEGEL)

REALITY = MATTER
(DEMOCRITUS, MARX)

PHILOSOPHY TEACHES YOU THINK, NOT TO BELIEVE
EVALUATE CLAIMS, DISCERN TRUTH

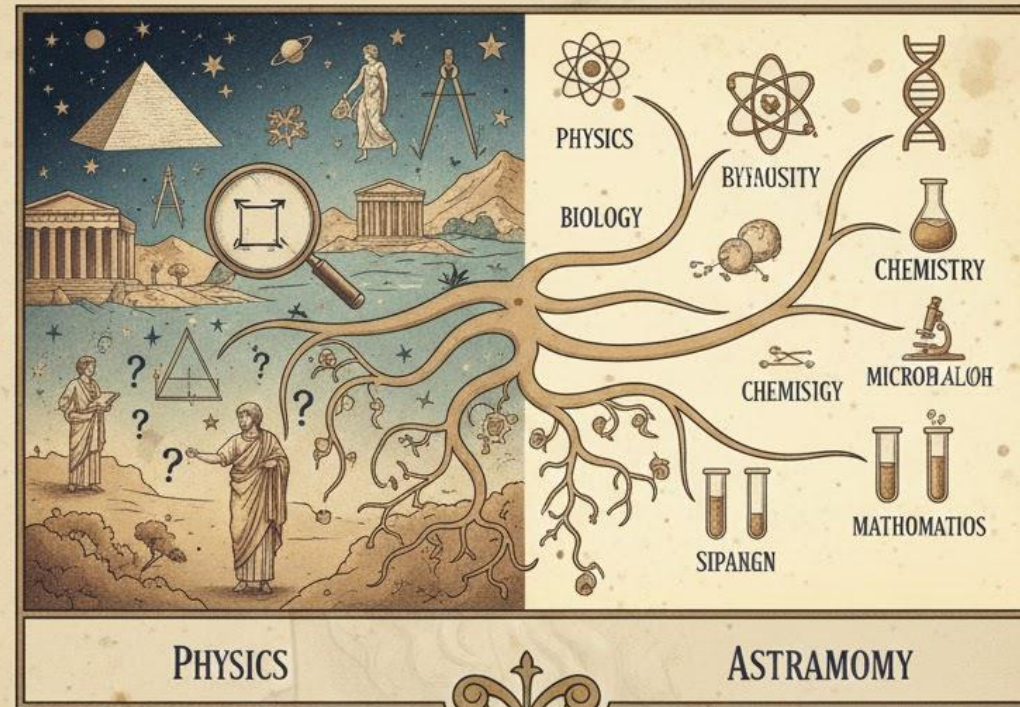

แนวคิดหลักของปรัชญาที่เน้นการคิดอย่างมี
เหตุผลและเป็นระบบ การมองเห็นสิ่งที่คนทั่วไป
มองไม่เห็น รวมถึงความแตกต่างระหว่าง
Idealism และ Materialism ครับ โดยจะเน้น
ย้ำถึงบทบาทของปรัชญาที่สอนให้รู้จัก "คิด"
ไม่ใช่ "เชื่อ"

PHILOSOPHY: THE MOTHER OF ALL SCIENCES

PHALIS OF PIECTURS

THE HUMAN QUEST TO UNDERSTAND REALITY

PHYSICS

ASTRAMOMY

FROM WONDER & REASON CAME CAME TO BELIEVE
EVALUATE CLAIMS, DISCERN TRUTH

LOVE OF WISDOM

SOCRATES

PLATO

ARISTOTLE

ΦΙΛΟΡΟΗΙΑ

PHILO = LOVE, SOPIA = WISDOM

สรุปแนวคิดสำคัญทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมประเด็นหลัก 3 ส่วน ได้แก่:

ปรัชญาเป็นต้นกำเนิดของศาสตร์ทั้งปวง (Philosophy as the Mother of all Sciences)

ปรัชญาสอนให้คิดอย่างมีเหตุผล (Emphasis on Rational/Systematic Thinking over mere Belief)

การแยกตัวของศาสตร์เฉพาะทาง (The Splitting off of Specialized Sciences)

ออกแบบภาพที่สื่อถึง "ต้นไม้แห่งความรู้" (The Tree of Knowledge) โดยมี "ปรัชญา" เป็นรากฐานและลำต้น และมีกิ่งก้านที่แตกแขนงออกไปเป็น "ศาสตร์เฉพาะทาง" ต่างๆ

LOVE OF WISDOM

SOCRATES

PLATO

ARISTOTLE

ΦΙΛΟΡΟΗΙΑ

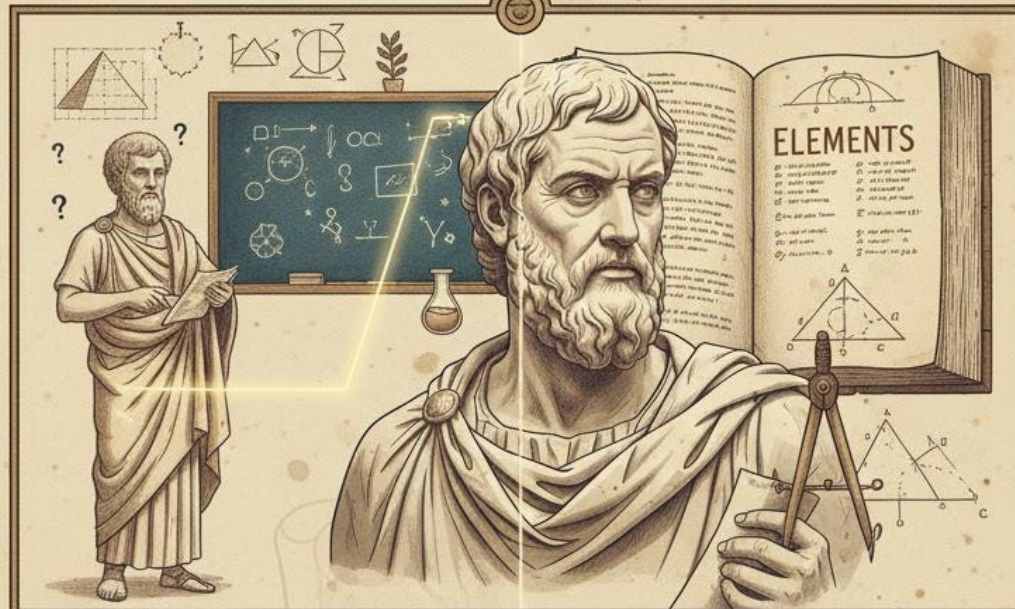
PHILO = LOVE, SOPIA = WISDOM

"ศาสนาคือศาสตร์เฉพาะทางแรกที่แยกตัวออกจาก
ปรัชญา" และนักปรัชญาต้อง "คิดเรื่องที่เหนือกว่าความ
เชื่อทางศาสนา" เพื่อก้าวข้ามไปสู่การเป็นนักปรัชญาที่
แท้จริงผมจะออกแบบภาพที่สื่อถึงการวิวัฒนาการทาง
ความคิด โดยแสดงให้เห็นการก้าวข้ามจากความเชื่อทาง
ศาสนาไปสู่การใช้เหตุผลแบบปรัชญา

PHILOSOPHY: & MATHEMATICS

PRCINT REK ORIGINS

ANCIENT GREEEK ORIGINS & EUCLID'S CONTRIBUTION

EARLY PHILOSOPHERS WERE ALSO:
MATHEMATICIANS & SCIENTISTS

MATHEMATICS BECOMES AN
INDEPENDENT SCIENCE

FROM PHILOSOPHY, SPECIALIZED KNOWLEDGE EMERGES.
EUCLID'S ELEMENTS: A TURNING POINT.

- สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการ "แยกตัวของศาสตร์เฉพาะทางออกจากปรัชญา" (The Branching of Sciences from Philosophy) ตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงปัจจุบัน ซึ่งครอบคลุม:

1. คณิตศาสตร์ (Euclid) แยกตัวเป็นศาสตร์แรกในสมัยกรีกโบราณ
2. วิทยาศาสตร์ (Science) แยกตัวอย่างรวดเร็วในช่วงยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาและสมัยใหม่
3. สังคมศาสตร์ (Social Sciences) แยกตัวออกมาในช่วงปลายศตวรรษที่ 19
4. จิตวิทยา (Psychology) แยกตัวออกมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2
5. ตรรกวิทยา (Logic) ถูกทำนายว่าเป็นศาสตร์ถัดไปที่จะแยกตัวออกไปในอนาคต

LOVE OF WISDOM

SOCRATES

PLATO

ARISTOTLE

ΦΙΛΟΡΟΗΙΑ

PHILO = LOVE, SOPIA = WISDOM

"ปรัชญาอินเดีย" โดยเน้นประเด็นสำคัญดังนี้:

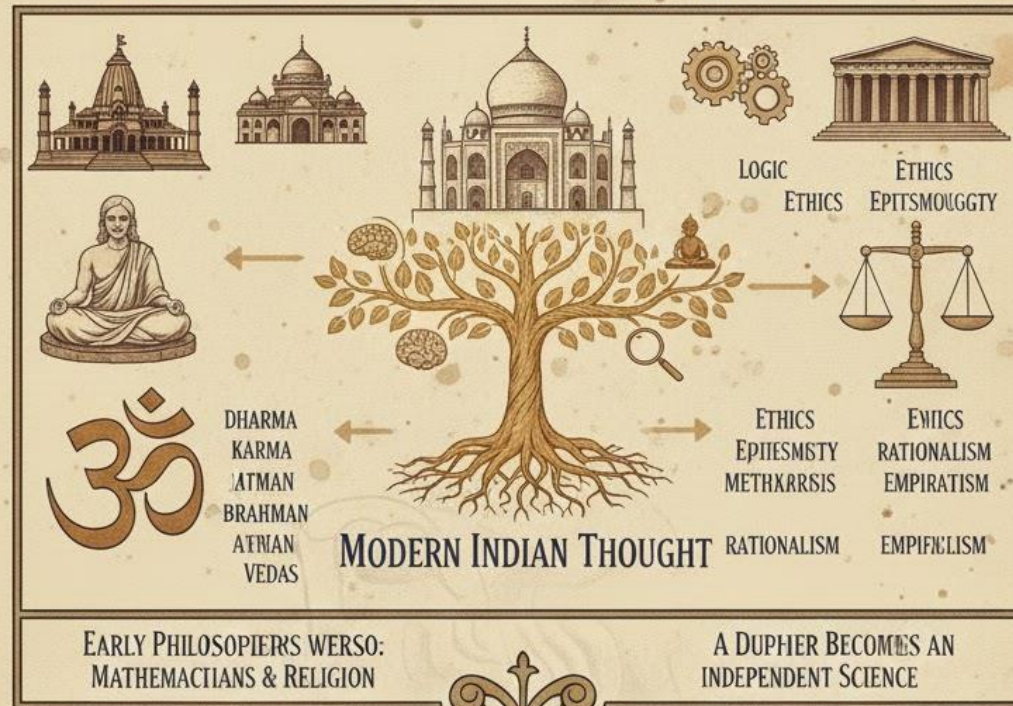
1. ความผูกพันกับศาสนา: ปรัชญาอินเดียโบราณผูกพันกับศาสนาอย่างแยกไม่ออก
2. การสังเคราะห์ในปัจจุบัน: นักปรัชญาอินเดียในปัจจุบันพยายามผสมผสานปรัชญาอินเดียโบราณกับปรัชญาตะวันตก
3. การฟื้นฟูและเสริมสร้างเอกลักษณ์: เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความคิดดั้งเดิมของอินเดียให้เกิดความรู้สึกถึงสิ่งที่ไม่มีในปรัชญาตะวันตก

INDIAN PHILOSOPHY: A SYNTHESIS

ROOTED IN DHARMA, MERGED WITH REASON

ANCIENT INDIAN PHILOSOPHY

WESTERN PHILOSOPHY

A DEEPER WISDOM: BEYOND
WEYOND WESTERN THOUGHT

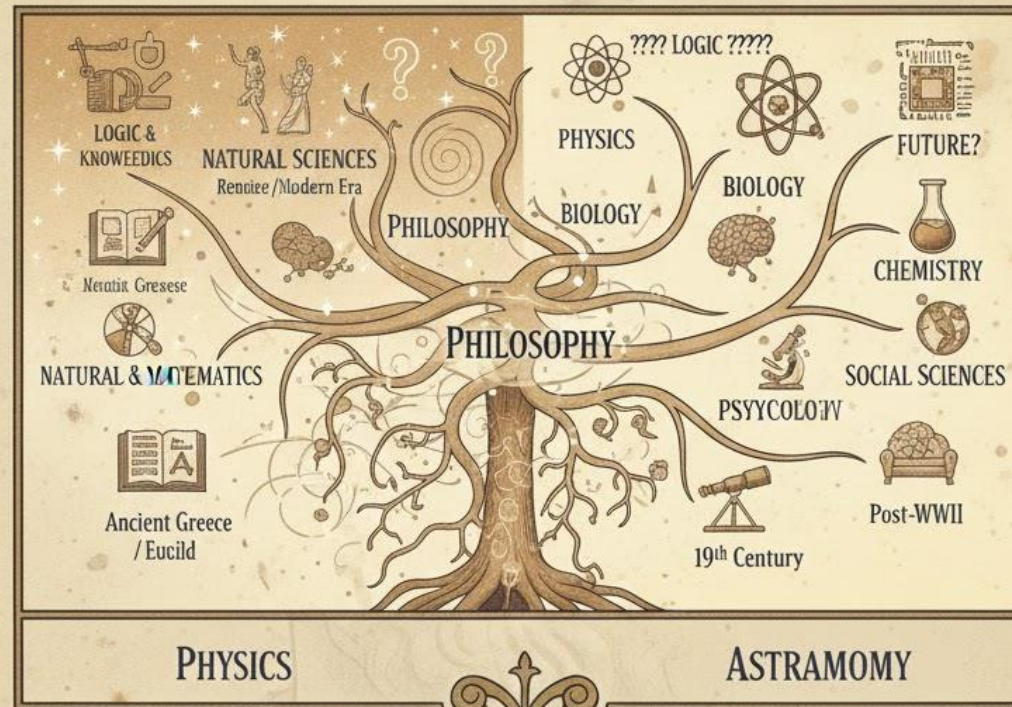
"ปรัชญาเป็นต้นกำเนิดของศาสตร์ทั้งปวง" และ "ศาสตร์ที่
เนื้อหาแน่นอนตายตัวจะแยกตัวออกจากปรัชญาไปเป็น
ศาสตร์อิสระ“

ภาพนี้จะสื่อถึงแนวคิดของปรัชญาที่เป็นรากฐานและ "แม่"
ของศาสตร์ต่างๆ โดยแสดงให้เห็นการแตกแขนงของความรู้ที่
ชัดเจนและเป็นระบบมากขึ้นออกไปจากปรัชญา

PHILOSOPHY: THE MOTHER OF ALL SCIENCES

PHALIS OF PIECTURS

KNOWLEDGE EVOLVES, THE UNCERTAIN BRANCHES OFF

PHYSICS

ASTRAMOMY

PHILOSOPHY: THE ROOT OF ALL KNOWLEDGE

WHAT REMAINS UNCERTAIN, DRIVES NEW SCIENCES

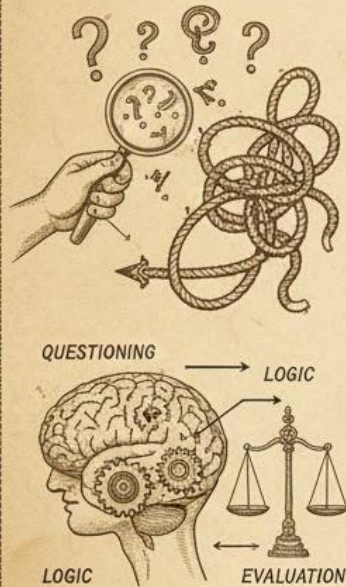
สรุปลักษณะ 3 ประการของปรัชญาอย่างชัดเจน:

- ปรัชญามีลักษณะพิพากษ์ (Critical/Analytical): การตั้งคำถาม การวิเคราะห์อย่างลึกซึ้ง
- ปัญหาปรัชญาเป็นปัญหาพื้นฐาน (Fundamental Questions): การค้นหาคำตอบสำหรับคำถามหลักเกี่ยวกับการมีอยู่ ความรู้ คุณค่า
- ปรัชญาแสวงหาโลกทัศน์ (Quest for a Worldview): การสร้างภาพรวมของความจริงที่สมบูรณ์และเป็นระบบ

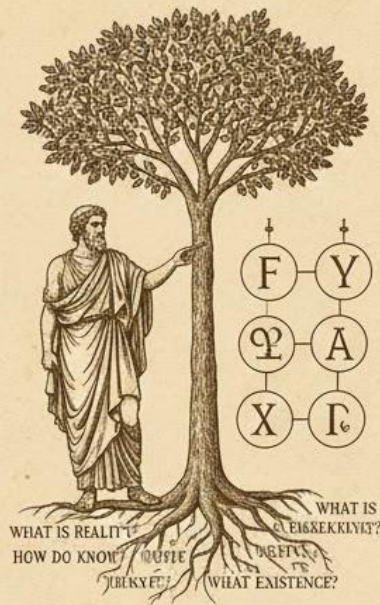
CHARACTERISTICS PHILOSOPHY

THREE ESSENTIAL TRAITS

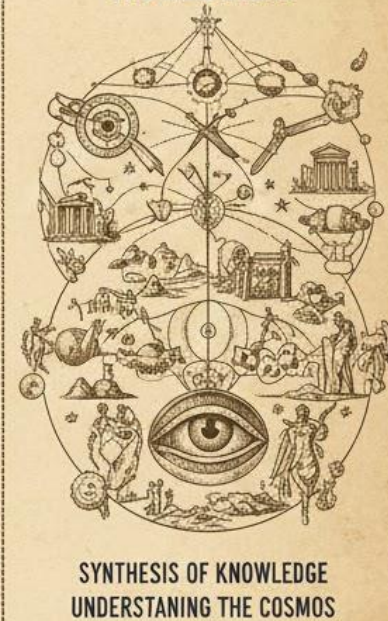
1. CRITICAL / ANALYTICAL

2. FUNDAMENTAL QUESTIONS

3. QUEST FOR A WORLDVIEW

PHILOSOPHY: THE PURSUIT OF UNIVERSAL TRUTH

เน้นแนวคิดหลัก 4 ประการ:

1. ลักษณะวิพากษ์ของปรัชญา (Critical Nature of Philosophy) และการตั้งคำถาม (Descartes, Hume, Plato)
2. ลักษณะของปรัชญา 3 ประการ (Critical, Fundamental, Worldview)
3. ปรัชญาเป็นต้นกำเนิดของศาสตร์ทั้งปวง (Philosophy as the Mother of all Sciences)
4. ความแตกต่างของปรัชญาอินเดียและตะวันตก (Integration and Revival of Indian Philosophy)

ภาพที่เน้นไปที่ "ลักษณะวิพากษ์" และ "การแสวงหาความจริง" ที่เป็นแกนหลักร่วมกันของทุกหัวข้อ โดยใช้สัญลักษณ์ของ "นักคิด" ที่ยืนอยู่บนรากฐานของความรู้และมองเห็นปัญหาที่ซ่อนอยู่

LOVE OF WISDOM

SOCRATES

PLATO

ARISTOTLE

ΦΙΛΟΡΟΗΙΑ

PHILO = LOVE, SOPHIA = WISDOM

ความแตกต่างของปรัชญาอินเดียและตะวันตก (Integration and Revival)

หัวข้อนี้เป็นการศึกษาความแตกต่างหลักระหว่างแนวคิดทางปรัชญาจากสองซีกโลก และการเคลื่อนไหวในยุคปัจจุบันที่พยายามเชื่อมโยงและฟื้นฟูปรัชญาอินเดีย

ลักษณะเด่นของปรัชญาตะวันตก

เน้นการใช้เหตุผล (Rationality): เน้นการวิเคราะห์ ความชัดเจนของภาษา และการใช้ตรรกะเพื่อทำความเข้าใจโลกภายนอก (Objective World)

เป็นอิสระจากศาสนา: โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังยุคฟื้นฟูศิลปวิทยา ปรัชญาตะวันตกพยายามแยกตัวออกจากคำสอนของศาสนา และเน้นการแสวงหาความจริงด้วยตนเอง

จุดมุ่งหมายหลัก: เพื่อหาความรู้ที่สมเหตุสมผล (Epistemology) และอธิบายความเป็นจริงของจักรวาล (Metaphysics)

ลักษณะเด่นของปรัชญาอินเดีย

ผูกพันกับศาสนา/ชีวิต: ปรัชญาอินเดียเกิดขึ้นจากความพยายามในการแก้ปัญหาความทุกข์และบรรลุละความหลุดพ้น (Moksha หรือ Nirvana) ดังนั้นจึงผูกพันกับหลักปฏิบัติทางศาสนาและวิถีชีวิตอย่างแยกไม่ออก

เน้นการปฏิบัติและการหยั่งรู้ (Intuition): ไม่ใช่แค่การคิดเชิงเหตุผลเท่านั้น แต่ยังเน้นการฝึกฝนจิตใจ (เช่น โยคะ) เพื่อให้เกิดการหยั่งรู้ความจริงอันสูงสุดภายในตนเอง

จุดมุ่งหมายหลัก: เพื่อให้มนุษย์เข้าใจธรรมชาติของตนเองและหลุดพ้นจากวัฏสงสาร (Samsara)

แนวโน้มปัจจุบัน: Integration and Revival (การบูรณาการและการฟื้นฟู)

แนวโน้มนี้เกิดขึ้นเนื่องจากนักปรัชญาอินเดียยุคใหม่ (เช่น ศรี ออโรบินโด, สารวปาลลี ราธากฤษณ์) ได้รับอิทธิพลจากการศึกษาแบบตะวันตก แต่ตระหนักถึงคุณค่าของปรัชญาดั้งเดิม จึงเกิดความพยายาม 2 ส่วน:

การบูรณาการ (Integration):

นำวิธีการคิดแบบวิพากษ์ (Critical Thinking) และการจัดระบบแบบปรัชญาตะวันตก มาใช้ในการตีความและอธิบายหลักคำสอนอินเดียโบราณ (เช่น ศาสนาฮินดู พุทธ) เพื่อให้มีความชัดเจนและเข้าถึงได้ง่ายขึ้นในบริบทสากล

การฟื้นฟู (Revival):

ชี้ให้เห็นว่าปรัชญาอินเดียมีมิติทางอารมณ์ จิตวิญญาณ และการปฏิบัติที่ "ลึกซึ้งกว่า" ปรัชญาตะวันตก ซึ่งปรัชญาตะวันตกมักละเลย (เช่น ธรรมชาติของจิตสำนึก, การขจัดอึดอัด)

เป็นการพยายามรักษาและส่งเสริม "เอกลักษณ์" หรือ "จิตวิญญาณดั้งเดิม" ของอินเดียเอาไว้ ในขณะที่รับเอาความเจริญทางความคิดจากตะวันตกเข้ามา

บทบาทของ เดวิด ฮูม (David Hume) และการวิพากษ์หลักการ อุปนัย (Induction) ซึ่งเป็นรากฐานของวิทยาศาสตร์

 แนวคิดหลักที่ต้องการสื่อในภาพ:

ตัวละครหลัก: เดวิด ฮูม

แนวคิด: การวิพากษ์ (Skepticism) และการตั้งคำถามต่อความน่าเชื่อถือของ "อุปนัย" (การสรุปจากประสบการณ์/อดีตเพื่อทำนายอนาคต)

ผลกระทบ: วิทยาศาสตร์ตั้งอยู่บนความน่าเชื่อถือของการอุปนัย ดังนั้นหากอุปนัยไม่แน่นอน วิทยาศาสตร์ก็ไม่แน่นอนด้วย

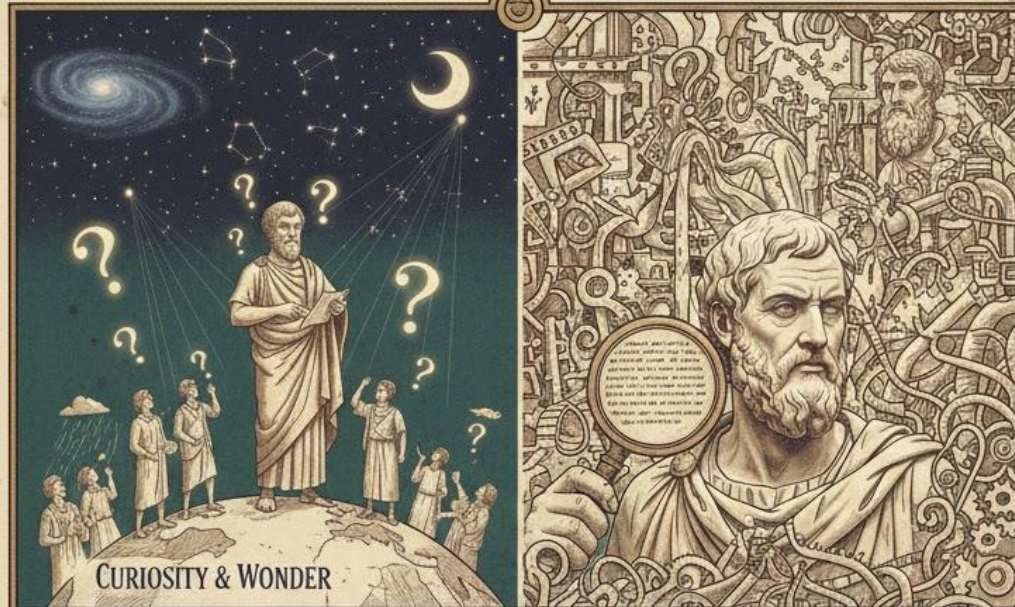
ออกแบบภาพที่แสดงถึง เดวิด ฮูม ในท่าทางที่กำลังตั้งคำถามอย่างลึกซึ้ง โดยมีภาพสัญลักษณ์ของ "เหตุผลทางวิทยาศาสตร์/การอุปนัย" (เช่น รูปแบบการทดลอง หรือลูกตุ้มที่แกว่ง) กำลังสั่นคลอนหรือถูกทำลายด้วยแสงสว่างแห่งการวิพากษ์ของเขา

ข้อความนี้เน้นย้ำถึงแนวคิดสำคัญ 3 ประการ:

1. จุดเริ่มต้นของปรัชญา: เกิดจากความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์
 2. ลักษณะของมนุษย์: เป็นสัตว์ที่คิด (Man is a thinking animal)
 3. ปัญหาปรัชญา: เกิดจากความซับซ้อนของโลก ทำให้เกิดคำถามต่อเนื่องไม่รู้จบ
- ภาพที่แสดงถึงมนุษย์ (อาจเป็นนักปรัชญา) ในท่าทางครุ่นคิด ท่ามกลางสัญลักษณ์ของความอยากรู้อยากเห็น (เครื่องหมายคำถาม) และความลึกลับของจักรวาล (ดวงดาว, ปรางค์การณัฏฐมชาติ) เพื่อสื่อว่าการคิดของมนุษย์นำไปสู่การตั้งคำถามไม่รู้จบเกี่ยวกับความเป็นจริง

PHILOSOPHY: THE UNENDING INQUIRY

— PRCINTFREK ORIGINS —
THE HUMAN URGE TO QUESTION REALITY

CURIOSITY & WONDER

PHILOSOPHS VRS:
MATHEMACTANS SCIENITTS

COMPLEXITY OF REALITY
INDENSING POIML.

THE QUESTIONS NEVER END.

